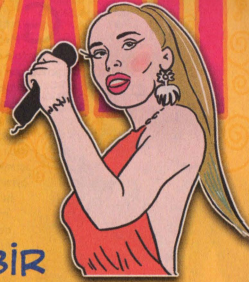

BAYAN YANII

124

Finlandiya'nın 36 yaşındaki Başbakanı
Sanna Marin bir partide dans edince
eleştirilere maruz kaldı!..

#SolidaritywithSanna

DANS EDEMEDİĞİMİZ BİR
HAYAT İSTEMİYORUZ!..HOPAAA!..

EYLÜL 2022 09 - 18 TL K.K.T.C. 20 TL

Mehmet Ali & Akgöşefesi

FEYHAN

BEYZA TOZKOPARAN

Geçen hafta külliye'deydim. Sayın cumhurbaşkanımızla bir toplantı yaptık. Menüde vişneli Tayfir, lahmacun ve mangolu smoothie vardı. Bir ara masanın altından çaktırmadan ve reisi kızdırmadan tweetlerime bakayım dedim. O da ne?

Gülşem denen şarkıcı bozuntusu paçoza yine yabmış yapacağını.. Etini butunu açmayı çok seven bu hanım kızmızı! daha önce de balkonuna LGBT bayrağı açmak suretiyle toplumun sinir uçlarıyla oynamıştı. Buraya kadar okeyim.Bana ne deyip geçip gidebilirsin amma imam hatiplere ettiği hakaret sülahi-deki suyu taşırın son damla oldu. İmam Hatip'e uzanan eli kırarım dili keserim. Ben de bir imam hatipliyim. Bizim mukaddeslerimizle kimse taşuk geçemez.

Gülşem'den uzun zamandır şüpheleniyordum. Zaten de şarkılarını tarayınca bu şüphelerimde ne kadar haklı olduğumu anladım. Gelin inanmıyorsanız inceleyip birlikte bakalım.

"BANGIR BANGIR" adlı şarkısında şöyle diyor **"yanım çok kalabalık sesin gelmiyor bağır müzik son ses bangır bangır"** Hadi buyur burdan yak. Gülşen ezan okunurken müziği kapatmadığı gibi bi de müezzinle dalga geçiyor.. Bir kesim de bunu eski sevgilisine söylediğini düşünüyor; kerizlerim benim. Bu ülke müslüman bir ülke kimse ezanda müzik açmaz Gülşen hanım. Bu ülke 15 temmuzda kanla kuruldu. O kadar.

Yine aynı şarkıda **yürek yemiş sanki mübarek** derken mübarek zatlarla dalga geçtiğini anlamadınız mı? Ve yine yürek dürüm yiyen sade vatandaşımı elitist bir tavırla küçümsemediğini anlamadınız değil mi? Anlamazsınız çünkü çok iyi niyetli ve safsınız.

Aynı şarkıda **yavrum kaldır kollarını teslim ol etrafın sarılı** derken hizmet ettiği silahlı yapılanmanın ip uçlarını vermiş hatta belki de örgütün ele başısına bir not göndermiş olabilebilir.

Bakin bakın yıllar önce de bir şarkıda **bozuyorum aşk orucumu** demiş. Ey ihvanlar uyanın artık gaflet uykusundan bu kadın resmen oruçla dalga geçmiş.. Ne yaptın Gülşen sevgilinin göbeğinden hurma yemek suretiyle mi açtın orucunu demezler mi adama?

Yatcaz kalkıcaz diye şarkı da yapmış Gülşen.. Yani onla bunla yatıp kalkmakla ezelden beri bozmuş kafayı hasba. Aynı şarkıda **bi açıldım bi kapandım** diyerek neyi kastettiğini sanıyorsunuz. Tabi ki türbanı. Biz de bulursak bir koca döneriz be hoca hesabı mümin adamı görünce kapanıyor ayrılınca açılıyor. Burada ağır tahrik var. Tüm türbanlı kardeşlerimi Gülşen davalına müdahil olmaya çağırıyorum. Tekstil odaları, bilumum eşarp üreticiler, ehli sünnet manifaturacı ve mefruşatçılar haydi adliyelere.

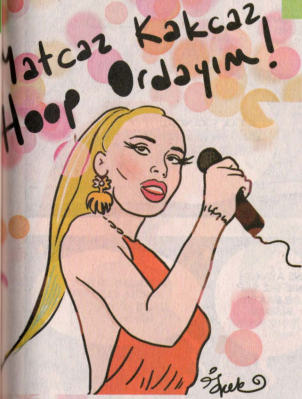
Başka bir şarkısında **tutuldum sakıncalı bir sevgiliye... al tanırım akıllı ki zaten bende değil** diyen arsız şarkıcı sakıncalı bir sevgiliden kimi kastetmektedir. Kocasını sormalıydı bu soruları ama hadi yine biz soralım.. Kimdir bu sakıncalı sevgili Gülşen? Bu kişinin cepaheli olmadığını bize kanıtlanabilir misin? Buyur hodri meydan kanıtlı bakalım. Haşa huzurdan hem Allah'ı işini öğreteceksin hem de onu mindir mindir oynatmak suretiyle ki zaten bende değil diyeceksin. Yok öyle yağma. Bu milleti sahipsiz sanma Gülşen. Sahipsiz değil. Artık yemezler. Bayrağımızı indiremeyeceksiniz.

Tüm hukukçuları, hakim, savcı, avukat ve mübaşirleri göreve davet ediyoruz. Derhal işinizin başına geçiniz ve Gülşen'e haddini bildiriniz. Yoksa biz bildirmesini biliriz. Aynen 15 temmuz da bildirdiğimiz ve denize döktüğümüz gibi Gülşen ve Gülşen gibi kuduzları bu kez kireç kuyularına koyarız.

BAYAN YANI

AKTÜEL

#DirenGülşen

Çaya ve şekere zam üstüne zam...

Hatay'da nesli tükenmekte olan dağ ceylanlarının yaşam alanı taş ocağı için tahsis edildi.

LILIBETH,
SİZİN İÇİN SAĞDA
SOLDA PIRAMİTLERİ
TAŞIYABİLELERDİ
ONLARI DA
GÖTÜRÜLERDİ
İNGİLTEREYE
DIYORLAR...

AYY G*TÜM..
GÖTÜRÜRDÜM
TABİ.. HİÇ OL-
MAZSA KIYMET
BİLİYORUM
GÖZÜM GİBİ
BAKIYORUM
HEPSİNE..

BEN HİÇ
GİTMEYİ
BRITISH
MUSEUM'A
BİLİYÖ
MUSUN?

AAAA SKANDAL!!!
BRITISH MUSEUM'A
SÜR EVLADIM!!

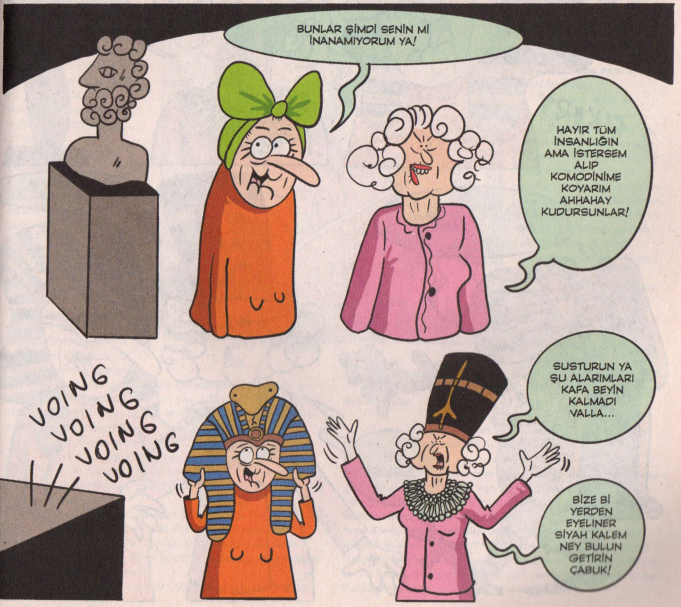
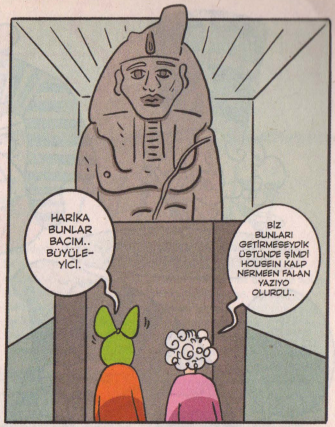
HİSSSTT
AÇIN
KAPİYİ!!!!
OPEN
THE DOOR!
HEEEY...

HEEY
DURUN!
ÇABUK
ELLERİNİZİ
KALDIRIN!

NE AYAKSI-
NIZ SİZ YAP
BU SAATTE
BURADA
İŞİNİZ NE?

SURATIMA Bİ BAK
BAKILIM, TANIDIK
GELDİ Mİ YERDEN,
KİMİM BEN?

ASLINDA HEP ÇEKEYİM DİYO-
RUM EYELİNER UNUTUYORUM...

İNSANIN HAVASINI
ÇOK DEĞİŞTİRİYOR
ANAM..KAŞIKLA
GÜZEL ÇEKİLİYOR.. Bİ
DE KREDİ KARTIYLA
DA ÇEKİYORLAR.. EVE
GİDİNCE İZLETİRİM
YUTUBTAN!

ÇOK
YAKIŞTI..
LİZ TAYLOR
MAKYAJ
GÜZELYİMİŞ
BENCE!

BEN ONU
GÖRDÜM
MAKYAJSIZ..
BOZ BEZERİK
Bİ KADIN..

== GIKIRT

KARICIM..ÇOK UYUMU-
ŞUM SERSEM GİBİYİM!

OH
JESUS!

..KUL EYZU Bİ
RABBİN NAS...

SİDDET GÜNLERİ

- Sıdık, evladım kime konuşuyo o televizyon? Sen mutfakta, ben yatak odasında. Bakan yok, eden yok. Haybeye gelişyo alet. Yazık, elektrik saati, lunaparktaki "Alis'in Etekleri" gibi fırfır dönüyodur şimdi. Zaten sıcakta klimaya abandık, kaç gündür dönüyo o etekler. Elektrik faturası gelince Alışilin edep yerini hepten görücez. Kapiyorum ben bu televizyonu...

- Ben haberleri dinliyorum anne. Gazeteciler yargıya sızmış

bazı çetelerin çevirdiği işleri anlatıyo. Casus filmi gibi, çok heyecanlı. Masraf oluyosa gidip bi koşu gerek gazeteci bi koca bulıyım. Herif akşama mapusa düşmeden dayak yemeden sağ salım gelirse eve haber getirir. Televizyonu da satar, parasını döviz korumalı millî mevduata yatırırız... Ya da at nalı bi mknatsız edinin elektririk saatine yapıstıralım, az yazar.

- Hay at tepsin o çeneni senin!

- Bence sen yine terlikte çalış çeneme. At masraf çıkarır. Arpaşı, nalbantı, yele kesimi, kılı tüyü.

- Kışneme anneye!

- İftira ediyosun anne. Ne şimdi, ne de önceki hayatlarımda asla sana konuşmadedim. Çemkirmiş, ziv-ziv, cıvıv yahut tantana etmiş, bidirdamiş, dırlanmış, gevgev, çeçün etmiş olabiliirim ama kışnemedim.

- Vay başımıza gelen. Yine çenesinin zembereği boşaldı karınım. Tamam evladım pes ediyorum. Televizyon ebediyete kadar açık kalsın, istersen Atatürk barajının suyunu da harcıyabilirsin... Yeter ki sus.

- Konuşurum tabi. Abimle babam, Avrupa Kupası naklen yayınları, maç özterleri, şık gollerin tekrarı, fıktürün son durumu, tarihteki mühim müsabakalar derken, döke saç a önümüzdeki beş yılın elektririgini harcıyolar, biz şurda iki dakika haberleri dinleyince olay olay oluyo oluyo.

- Yankı yapma anneye! Karı laf bulamayınca bi lafı iki kere söbüloy ki, arada çenesi durnmuş olmasın. Suç bende... Ağzımı bi kere açıp uyuyan yılanı uyandırım, çene savaş başlattım. Beni İzmir'den denize dökmeden rahatlatamaz şimdi bi cadi.

- Ha şunu bileysin! Susmıycam. Zira süsarsam, sıra uzayda

kapladığım yere gelicek. Tasarruf olsun diye öz kızınızı ortadan kaldıracaksınız. Zati memlekette faşizan kazanlar kaynıyo. Her taraf çete, çökme, irili ufaklı mafya. Az kaldı fırına doldurup adam yakıcaklar. Bu arada gazeteci, mahkum, öğretmen, öğrenci, işçi, memur, simitçi kahveci gazozcu, baylar bayanlar merdivenden kayanlar, cümle mahlukat, yaşına başına işine bakmadan sopa yiyiyo. Dikkat ettim televizyonda dayak yerken seyretmediğim bi kaç meslek grubu kaldı. Astrologlar, deniz feneri bekçileri, şarap tadımcıları, hallaçlar, kalaycılar, seyisler, astronotlar... Ki biz bunlara "cacabey" diyoruz.

- Sus kız, bi duyan olucak. Elin vurduğu sopa benim attığım terliğe benzemez. Şu kadar işimin arasında "Kayıp Anası" olmıyım bi de. Çok konuşup başını belaya koyma...

- Yok yaa. İnsan olan insan, onur...

- Evladım, "insan" felan deme. İlla konuşucaksan "Sabır, samigmiyet, bereket, Alman kıskanması, İngiliz fukaralağı şu bu şekilde konuğu. Yerin kulağı var. Sabır ve şükür içerisinde susma noktasında ol. Hadi benim yavrıma... Hüşşş...

- Ama...Ama...

- Amasız fakatsız sus

Sıdık!

- Kul hakkı...

- Kız susmazsan kendimi terliklerim bak.

- Hii. Yapma kız annem.

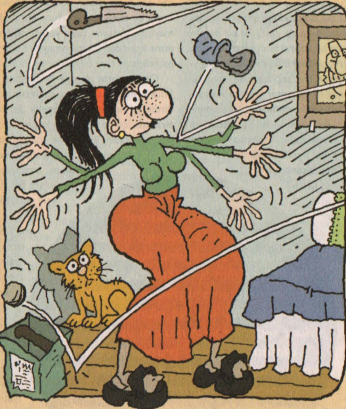
Dur bari kafana vurma. Oto darp yoluyla kendini aptal edicen.

- Bak hâlâ konuşuyo bak. Sus bak, hastanelik ederim kız kendimi.

- Kızım konuşsana kim soktu ananı bu hale. Sıdık! Sana soruyorum noldu bu kadına bööle.

-

- İşaret diliyle konuşma babayla. Ne diyeceksen adam gibi sööle. Ver bakiyim ver, ne yazdın o pusulaya... "Babacığın konuşmam mümkün dil ben konuşunca annem kendini dövüyo" Ne demek kız şimdi bu? Lan Safiye, niye dövüyön lan kendini. Aklınızdan zorunmuş mu var, hoplak karılar. Hii? Gelin lan buraya... Gelin kaçmayın. Kendine bi yumruk daha atarsan ağzını burnunu kırarım senin kadın. Sen de "deli işaret" yapıp durnu kız. El kol hareketi çekme, bükürim kolunu kanadını.

Ataerkiy(İ)e Hizmet Eden Kadınlar ve Seçim Şiddeti

"Kadın düşmanlığı ve cinsiyet ayrımcılığı farklı kültürlerde ve bağlamlarda zaman

zaman farklı şekillerde ifade edilse de, en tehlikeli eğilim – cinsiyetçi politikaların kutsal kabul edilmesidir. Bunlar, kadınların üreme hakları üzerinde devletin kontrolünün artırılmasını (yani, sağlık hizmetinin geri alınması, zorla hamilelik ya da zorla kürtaj), cinsel şiddet ve aile içi istismarı cezalandıran yasaların gevşetilmesini, LGBTIQ+ kişilerin kriminalize edilmesini, kadınların cinsel istismara ve şiddete uğradığı "geleneksel aile"nin teşvik edilmesini içerir." Zoe Marks - Harvard Kennedy Okulu/ Direnişteki Kadınlar Veri Projesi

Gülşen'in birkaç gün önce tutuklanması ve bu tutuklamaya giden sürecin ilmek ilmek nasıl dokunduğu hepimizin malumu. Bu tutuklama bir tesadüf ya da rastgele bir eylem değil. Seçimlerin yaklaştığı şu günlerde bu toprakların biraz kendine özgü, çokça da tüm otokrat bünyelerin ortak yaklaşımı; alanlarını genişletmek için en agresif hamleleri içeren bir "seçim şiddeti" uygulamaktır, ki, yazının içinde buna değineceğim. Otoriter rejimler küresel olarak yükselişte. Dünya çapında onlarca yıllık demokratik kazanımları ve insan hakları başarılarını geri alabilecek kadar ileri giden ve korku yaratan bir yükselişte hem de. Otokrasi, toplumsal cinsiyet eşitliğine, kadınlar ve LGBTIQ+ bireyler de dahil olmak üzere tarihsel olarak marjinalleştirilmiş insanların haklarına özel bir tehdit oluşturuyorlar. Oto-

riterler, güçlerini pekiştirmek ve keskin toplumsal koalisyonları ortadan kaldırmak, yanlarında duran kitleleri konsolide etmek için genellikle -hem kamusal hem de özel yaşamda- erkek gücünün (ataerkillik) aşırı temsiline güvenirlir. Ulusun temel göstergesi olarak erkekliği ve evin geçimini sağlayan erkek statüsünü merkeze alırlar. Türkiye'de bu, seçilen din adamları ve kanaat önderi olarak pazarlanan unsurlar tarafından dinin ve ahlakın gereği olarak sıklıkla vurgulanmaktadır. Bir diğer otoriter taktik de erkekliğin tehdit altında olduğu algısını yaratmaktır. Oysa, bu da tamamen otoritenin uydurduğu bir yalandır. Ekonomik ve politik güç ülkemizde erkektir. Aldıkları tüm yanlış ve tahrip edici kararlar kadınların yaşamını ve diğer marjinalize edilen dezavantajlı kesimleri etkilemektedir. Yürütme ve yasama düzeylerinde, erkek mağduriyeti anlatısını zorlayan politikacılar, kazanmadıkları sürece sistemin adaletsiz olduğu hikayesini de her zaman satarlar. Erkek egemen siyasi partiler ve inşa edilen rejim, cinsiyet hiyerarşisini öne sürmekle o kadar meşgul ki, bunu ellerine geçen bütün fırsatları değerlendirerek yapmaktadırlar. Kadınların yurttaş olarak eşit haklarını en aza indirmeye ve bunu "niş bir muhalefet" ya da kimlik siyaseti -cem evinde verilen fotoğrafları düşünelim- olarak çerçevelemeye çalışırlar. Tam da bu noktada Gülşen'in tutuklanmasının ardından iktidara talip, hatta yürüdüğüne ina-

nan ana muhalefetin sözcüsünün yaptığı açıklamayı ve 6'lı masanın ortak bir zeminde olduğunu iddia ederken; ortak bir açıklama yapmayışını, durumu hem yeterince hızlı hem de hukuki süreci takip etme açısından sahiplenmeyişi hatırlatmak isterim. Arzulanan "niş" muhalefetin tüm özelliklerine tanıklık ediyoruz.

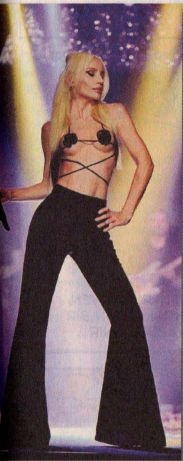
Otokratların alan genişletmekte pek sevdikleri "niş" muhalefet onlara yetmez. Güçlü ve şiddetsiz bir muhalefet unsuru olarak kadın direnişini de kırmaları gerekir. Bu bağlamda medyadan akademiye, siyasetin içinde ve çalışan kesime kadar farklı statüden, göz önünde pek çok kadın, ki, bunlar statükodan ve ataerkinden yarar sağlayan kadınlardır, otokratların destekçileri olarak sahnedirler.

Örneğin mi, bazı magazin programlarına ve gazeteci kadınlara bakınız. Ne yapar bu kadınlar? Bizi, yani geride kalan kadınları başarılı bir erkek için "iyi" bir eş ya da kız çocuğu olmanın son derece arzu edilir olduğuna hayal etmeye eğiten ataerkillik toplumun sosyalleştirme aktörleri olarak faaliyet halindedirler. Arada şöyle söylediklerini duyarsınız: "kızının sahneye donla çıkan bir kadını görmesini istemiyorum." Ya da "bu kadını da olmaz canım bu toplumun bir örf ve adeti var." Sergilenen bu tutum ve hedef gösterme bu kadınların kendi statülerine yatırım yapmaktadırlar. Yaptıkları oportünist olmanın ötesinde, dünyada kadın hakları için canından olan, yaşamını buna adayan kadınlara kötüydü. Otokratların yönetiminde olduğu ülkelerde, bir kadının nasıl olması gerektiğine dair borazanlık eden kadınlara; kadınların için inanılmaz düzeyde politik olarak güçleştirici aktörlerdir. Kadınların protestolara katılımının otoriter ve ataerkilli rejimlere karşı mücadelede büyük bir fark yarattığını tarih bize söylüyor. Gülşen tek başına bu anlamda bir sembol olmuştur. Öyleyse ataerkilli olana hizmet eden kadınlara birlikte otokrat unsurlar, bu sembolü ortadan kaldırdığında ne olur? Bu birkaç anlama gelmektedir;

• Kadın üzerinden sürdürülen konsolide etme güçlenir, • Direniş gösterecek güçlü potansiyeli olan kadınlar etkisizleştirilir ve • En önemlisi ciddi bir seçim şiddeti uygulanmış olur.

“Toplumu sosyal medyasından sokağa kadar kuşatan bu şiddet, siyasetten halka yönelen bir şiddettir. Bitti mi? Hayır; himaye politikaları -nepotizm, sınav yolsuzlukları, işe alımlarda yapılan haksız seçimler ve hukukun üstünlüğünün olmaması, belirli grupların devlet kaynaklarından fiilen dışlanması, belirli gruplara kaynakların açılması gibi uygulamalar da şiddet kapsamında işlemektedir.”

Uzun zamanın dünyada "seçim şiddeti" denilen bir olguyu tartışıyor bilim insanları ve onlarca makale var. Seçim şiddeti, seçim manipilasyonunun farklı bir biçimini oluşturu. Kayıt sürecini tahrif etme, oy satın alma ya da seçim sahtekarlığı olarak bilinen diğer seçim yolsuzlukları gibi, seçim şiddeti de seçim sürecini manipüle etmeyi amaçlar. Bu tanımın bakınca özelliği, oy kullanmanın ve oyları saymanın ötesine geçen bir yere yönelik olan bir şiddetin varlığını söz ediliğini görüyoruz. Bu yazdıklarımı Türkiye'de tanıklık ettiğimiz pek çok olayı düşünerek okumanızı dilerim; hekimde şiddet ve hekimlerin öldürülmesi, kadınlara, çocuklara uygulanan şiddet, hayvanlara eziyet edilmesi-havritta gibi, sokaklarda çıplak ya da eli silahlı insanların dolması, toplu taşıma araçlarında ya da kamuya açık alanlarda yapılan taşaklıklar, kadınların fotoğraflarının çekilmesi, sosyal medyanın trollerle domine edilmesi ilk aklınıza gelenler olacaktır. Bütün bunlar toplumsal yaşama duyulan güveni ortadan kaldırırken, ekonominin kasıtlı olarak bozulmasını yarattığı tehdit algıları, muhalefet ve insanların duyguları üzerinde etkili olan bir şiddet yaratmaktadır. Toplumu sosyal medyasından sokakta kadar kuşatan bu şiddet, sıyasetten halka yönelen bir şiddettir. Bitti mi? Hayır; himaye politikaları -nepotizm, sınav yolsuzluk-

ları, işe alımlarda yapılan haksız seçimler ve hukukun üstünlüğünün olmaması, belirli grupların devlet kaynaklarından fiilen dışlanması, belirli gruplara kaynakların açılması gibi uygulamalar da şiddet kapsamında işlemektedir.

Seçim şiddeti, resmi ve gayri resmi kurumlarla yürütmekte. Ancak burada altını kalın kalın çizelim ve vurgulayalım; böyle bir şiddetin her insanın şiddete yönelme kapasitesini açığa çıkarma gibi büyük bir etkisi var. Görünen o ki; hedeflenen de bu etki. Büyük bir kötülükle karşı karşıyayız. Sağlıkta yaşanan şiddetin, kadına yönelen şiddetin, hayvanlara, çocuklara, lgbtiq+ bireylere yönelen nefretin, yakın zamanda gündeme düştü gayri müslim mezarlığına ve cem evlerine uygulanan saldırıların, kavayıcı, cömür

şiddetidir. Ciddi ve çeşitlenen bir şiddet türüymiş var. Şiddet şüphesiz ki, şiddettir. Ancak, seçim şiddeti olarak tanımladığımız bu türman ve çeşitlenen şiddetten medet ummak siyasi liderler için riskle ilişkili bir strateji. Bir kez serbest bırakıldığında, politikacıların düzenlemeleri, geri döndürmeleri zor ve imkânsız bir araç. Bunu hatırlatmak isterken; hala biraz vicdanı ve az da olsa akli kalmış siyasetçilerin olduğunu da ümit etmek istiyorum...

Yararlanılan Kaynaklar:

<https://www.hks.harvard.edu/faculty-research/policy-topics/gender-race-identity/autocracy-and-patriarchy-are-surging-worldwide>
<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0022343319889657>

Zeynep Gargi

@hizlisayar

HİPERAKTİFİM DİYEREK HAVA
ATANLARA ÇOK GÜLÜYÖRÜM.
HASTALIĞIN HAVASI MI
OLUR?.

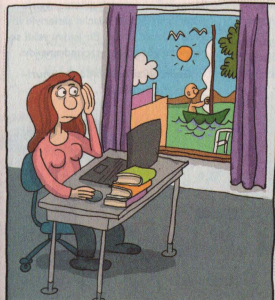
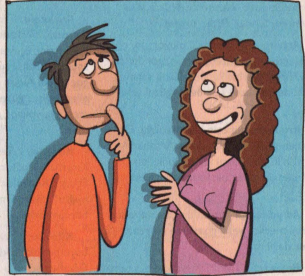
DİKKAT EKSİKLİĞİ

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu'nu çocukluk dönemi hastalığı gibi düşünmemek gerekir. Bu çocuklar büyüyünce, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan yetişkinler oluyorlar sonuçta. Biraz bilgilenelim ki böyle bir durumumuz varsa tedavi olabileceğimizi, potansiyelimizi daha iyi kullanıp, daha mutlu ve başarılı bir yaşam sürebileceğimizi bilelim.

Dikkatin kolayca dağılması, organize olamama, verilen görevleri sürdürme güclüğü gibi belirtiler nedeniyle, kişi stresle ya da zorlu görevlerle başa çıkmayı da öğrenemez. Oysa iş hayatı, askerlik, evlilik, hepsi güçlü baş etme becerileri gerektiren süreçlerdir. Bu bozukluğa sahip kişilerin çoğu yineleyen başarısızlıklar yaşamıştır ve özgüveni sarsılmıştır.

Bu hastalığın üç grup belirtisi vardır: dikkat eksikliği, aşırı hareketlilik (hiperaktivite), aklına geleni düşünüp tartmadan yapma (dürtüsellik). Sürekli tepelerde gezen, düz duvara tırmanan, yerinde durmayan çocuklarda hiperaktivite tanısı kolaydır. Ama yetişkinlerde bu belirtiler azalır. Yerini hızlı araç kullanma, elinin kolunun kıpır kıpır olması gibi belirtiler alır. Bu belirtiler gözden kaçabilir. Yetişkinlerde daha sık izlenen belirtiler, bir işe başlayamama, iş yerinde verimsizlik, zamanı iyi kullanamama, başladığı işleri bitirememe, sıra bekleyememe, bir toplantı boyunca oturamama, stresle baş edememe ve öfke atakları, aklına ilk geleni söyleme eğilimi, sık trafik kazası ve evlilik ve sorumluluklarının idaresi ile ilgili yoğun sorunlardır.

Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu yetişkinlerin %1'inde bulunur. Durum sadece hastaları değil çevrelerini, ailelerini, iş arkadaşlarını da etkiler. Sigara ve madde kötüye kullanımı, yasal sorunlar, kötü ilişkiler gibi bir çok yönü ile toplumu da etkiler. Sıklıkla kaygı bozukluğu, depresyon, bağımlılık gibi ek bir tanısı daha yanında getirir. Bu nedenle kapsamlı bir tedavi gerekir. Bu tedavilerde ilaçların yanı sıra psikoterapiler de kullanılır. Yetişkin yaşlarına kadar kendisindeki hastalığın farkında olmayan, bu nedenle kendisini "sorunlu", "başarısız" olarak etiketleyen bir çok kişi, tedavi ile bunların düzelebildiğini, hem zihinsel hem de ilişkilerdeki potansiyelini kullanabildiğini görür. Psikoterapilerde organizasyon ve planlama güçlükleri, dikkat dağınıklığı, kaytarma-kaçınma davranışları, iletişim güçlükleri ve anksiyete-depresyon-öfke belirtilerine odaklanılır. Bunun yanı sıra dikkati artırıcı, bilgisayarlı eğitim modülleri de kullanılır.

GELECEK GÜLDÜRSÜN

Yaşar Seyman
yasarseyman@gmail.com

Kadın Adayları Destekleme Derneği, KA – DER, Cumhuriyet'in 100. yılında yapılacak seçimlerde Cumhuriyet'e yaraşır sayıda kadın milletvekili görmek için çalışmalar yaparken; ilginç bir tablo ile karşılaşır. Görülür ki 81 ilimiz içinde 20 ilimiz bugüne değin TBMM'ye hiç kadın milletvekili göndermemiş...

KA-DER 'in hazırladığı Türkiye haritasını incelediğimde; bazı kentler adına çok üzülüm. Cumhuriyet'le yaşıt kentler TBMM'ye kadın milletvekili göndermeyerek yürek yakmışlar. Artık bu değişmeli!

Bakin bu kentlerimizin il oluşu onlarca yılı bulmuş. İşte bu illerimiz; **Ardahan, Adıyaman, Artvin, Bayburt, Burdur, Erzincan, Gümüşhane, Giresun, Karaman, Karabük, Kırıkkale, Kırşehir, Kilis, Nevşehir, Niğde, Osmaniye, Sinop, Rize, Yozgat.**

Artvin, 1924 yılında il oluyorsun, çok beklemişsin, o güzel yeşilinle, gönder bu kez TBMM'ye bir kadın vekilini, sınır kentine bir kadın sesi de ne güzel yakıştır.

Ardahan, güneşin bile üşüdüğü, Doğu'nun güzel insanlar diyarı Ardahan, Artvin'in de komşu kenti. Bu iki kentimizden de en az bir kadın vekil bekliyorduz.

Adıyaman, Nemrut'un kadınlarından birini meclise vekil gönderse ne güzel olur değil mi?

Bayburt'u TBMM'de bir kadının temsil etmesinin günü sizce de gelmedi mi?

Burdur'da Cumhuriyet'le yaşıt Batı'ya açılan güzel kentlerimizden, bir kadın milletvekili ile temsili demokrasi-mize güzel bir katkı olmaz mı?

Erzincan, bugüne değin TBMM bir kadın vekil gönderemedi. Bu kez sarımsın sevinçten olmalı, bir kadını halkın oylarıyla seçerek parlamentoya göndermeli.

Gümüşhane, gurbete çalışmaya giden eşlerinin yolunu bekleyen kadınlar diyarı Gümüşhane, gümüş suyunun sesi gibi bir kadın vekil parlamentoda çağlasın. Üniversitesi olan bir kentin sözcüsü kadın olsun ki Gümüşhane'nin adını herkes duysun!

Giresun, Karadeniz'in incisi, Karadeniz yiğit ve çalışkan kadınları parlamentoda artık ses vermesinler mi?

Karabük, 6 Haziran 1995 il oldu.

Komşusu Bartın'ın kadın milletvekili var. Karabük Cumhuriyet'in 100. Yılında bir kadını TBMM'ye göndererek adını taçlandırmalı.

Karaman, Türkçe'nin başkenti, güzel Türkçe konuşan bir kadını TBMM'de görmek ne güzel olur...

Kırıkkaleli, halk oyununda kadın erkek el ele tutuşan, yaşam da yana yana olan, paylaşmayı seven güzel Kırıkkale'li'nden bir kadın vekil hakkımızdır.

Kırıkkale, Türkmen ve Oğuz elleri diyarında bir kadın Parlamentoda fabrikası, işçini, üniversiteni gümbür gümbür anlatsın. Gelişimine hız katsın. "Kalktı göç eyledi Aşvar elleri" türküsünü Aşvar elleri geliştirdi, güzelleştirdi bir kadını parlamentoya yolladı, umudunuz, sesiniz oldu.

Kırşehir, 1 Temmuz 1957'de il oldu. Kırşehirli, Bozkırın Tezenesi Neşet Ertaş; "**Kadınlar insandır biz insanoglu**" diyor. Onu onurlandırmak gönül borcumuzdur...

Kilis, Suriye sınırına yakın ilimiz tarih boyu birçok halklara ev sahipliği yapmış. Göçmen sorunu ile boğuşuyor. Dünyanın gündemindeki göç, göçmen, mülteci sorunlarını parlamentoda bir kadın, kadın duyarlılığı ile ne de güzel anlatır.

Nevşehir, pirlar ve eşitler diyarı bir kentimiz. Anadolu'yu 13. Yüzyılda düşünceleri ile mayalayan Hacı Bektaş Veli: "**Kadınlarımızı okutun**," diyor. Yol arkadaşları olarak Kadın-cık Ana'yı seçiyor. Nevşehir'in yüzünü artık bir kadın vekil güldürmeli.

Niğde, eğitim düzeyi yüksek bir kentimiz. Tarih boyu kadınlar Niğde'ye kendimize güzel doku-nuşlarda bulunmuşlardır. **Hanım Camii ve Hüdevend Hatun**

Kümbeti bunun güzel örnekleridir. Ayrıca tarımda yetiştirdiği ürünlerle kentler sıralamasına giriyorsa bu tarım işçisi kadınların başarısıdır. Niğde'yi bir kadın milletvekili ne de güzel temsil eder.

Osmaniye, üniversiteli kentlerimizden bir Çukurova kenti... Eşsiz fıstığını, düşlerini, acılarını, yoksulluğunu dokuduğu kilimlerini, kuş cenneti Osmanliye'nin sesi bir kadın vekil olsa, bu güzellikleri parlamentodaki çalışmaları dünyaya tanıtsa olmaz mı?

Rize, 20 Nisan 1924 tarihinde il oluyor. Ülkemize başbakanlar, Cumhurbaşkanları gönderen ilimiz bu kez de bir kadını parlamentoya göndererek, Karadeniz kadınının emeğini ülke gündemine taşımalı.

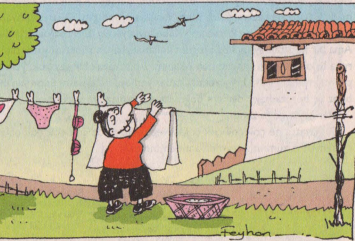
Sinop, ülkemizin mutlu kentleri sıralamasında birinci sıraya oturuyor. O güzel mavisiyle kollarını açıp bir kadın vekil seçerek daha da mutlu olmalı...

Sinoplu Aşık Emir'in hep bir ağızdan söylenen: "Yürü dilber yürü devran senindir" türküsünü yürü halkının sözcüsü kadın vekilim yürü artık söz senindir demenin günüdür!

Yozgat, adını bir aşk türküsü "Yozgat Sürmeli"ne vererek dillere sevgiyle düşer. Şair Gülten Akın'ın şiirleriyle dillerde kalmayı sürür. Bir kadını vekil seçerek bu güzellikleri taçlandırmalıdır.

Gelin, yüzüncü yılda Cumhuriyet'in yüzü gülsün...

KAPAT SÜPÜRGEYİ, DANS EDELİM!

-E bi daha evlenirsin artık.

+Yooo, o nerden çıktı?

-Napcan ya ömrünün sonuna kadar? Yannı mı takılan? Ya çocuk! Çocuk yapmıcan mı?

+Ömrümün sonuna kadar bir erkeğin sorumluluğunu taşı-maktan sağa yalnız kalırım daha iyi :-/ Bak çocuğu hesaba katmıyo-rum bile.

-Ne deyişkinsin yhaa.

Yemek yapmak aslında benim zorum. Yani tamam özel günler falan yemek yapmak çok zevkli. Aşırı zevkli. Ama her akşam yemek yapacak gücü ve kuv-veti bulmak zor. Şu bekar hayatımda kendime yemek mi yapıyorum ki beni yer yer ve zaman zaman üzecek birine her gün yemek yapayım? Ve diğer ev işleri. Çoluğu çocuğu da bu kerrat cetvelinin içine kattığımız zaman zaten çarpılmaktan betor oluyoruz. Cın çar-par, yer çarpar, bir de hayat çarpar. En sonunda çarpanlarına ay-rılırsın.

Sorumluluktan genelde kaçmam. Bazen her insan gibi canıma "tak" diye zuhur eden noktalar var, o zamanlarda ben bile ken-dimden kaçıyorum Usain Bolt gibi. Ama bu başka bir olay. -mak eki ile biten şeyler, yemek yapmak, spor yapmak -ki kendisiyle mesela barıştım sağlığım için- temizlik yapmak, bebek yapmak, yaaa geldiler bi dakka...

Yeni gelin diye tabir ettiğimiz bir kısım influencerin çok tatlış mutlulukları varmış. Mesela halıyı tertemiz yaptıklarında çok mutlu oluyorlarmış ya da çamaşır sepeti boşsa mutluluğun zir-vesinde yaşıyorlarmış. Niye ki? Vaktiniz bu kadar mı değersiz. Temizlik hastası olanlara bir şey demiyorum, obsesif kompulsif bozukluk onların ki ama diğerlerinin ki şov. Kadınlara tek işi yaptıkları temizlik ve yemekle övünmek olmamalı. Matematik bilen kadın mı yoksa evin her köşesine eşit uzaklıktaki o müthiş değerli prizinin yerini bilen kadın mı? Matematik bilen kadın da biraz ağır oldu, ben matematik bilmiyorum. Çok kompleks geli-yor, istesem yaparım ama istemiyorum. Gerçi bir zamanlar spor

için de aynısını diydurdum "ayyy spor mu, hiç ya-pamam valla, yemem olur biter" ama şimdi pila-tesin hastası, miniballun ustası oldum. O yüzden en işlevsel prizini yerini bilen kadın vs. boş-lukları yararlı hobi/yeteneklerle doldurunuz.

Kıymetli vaktimi bunlarla mutlu olarak geçire-mem ya kusura bakmayın. Çocukken kimse bana "bak büyüyünce evini bok götürür, şimdiden te-mizlik yapmayı öğren" de demedi. 13 yaşınday-

ken bir gün tozlu sehpanın üstüne "beni sil" yazarken babam tarafından görüntü-lenmiştim. Ondan sonra "toz alma" ce-zasına çarptırıldım çünkü anneme niye ihanet ediyordum? Haklı. Aldım mı toz-ları? Almadım. Aslı görevim toz almak değildi, oyun oynayıp ders çalışmaktı.

Zaten babam da bir süre sonra verdiği cezayı unuttu ya da akil-lanmış olduğumu düşünüp üstüne gitmedi konunun. Hem Fin-landiya Başbakanı Sanna Marin gibi dans etmek ve bir taraftan da almış olduğu görevi yerine getirmek varken... Tamam çoğ-rafiyamız kaderimiz ama kaderimizi bir noktada değiştirebilmek de bizim elimizde. Ayrıca neden tek başıma mutlu olayım, koci-şim de mutlu olsun madem bir yastıkta beraberce ve solo şarkı-lar söylerken yaşılanıyorsak? Mesela halıyı temiz görünce o mutluluktan bayılın, ben ayıltırım merak etmesin. Aylana gin-sengli soda, bayılana dezenfektan. -mak eki biraz da ona girsin. O da -mak ekine girebilir, sorun yok. Çok boş iş bunlar. Yaşadı-ğımız teknoloji çağını bu tür şeylerle heba etmekten çekiniyo-rum açıkçası. Bir de spiritüel konularla. Aman oraya hiç giremeyeceğim. Şu anda en son uğraşmak istediğim kişiler böyle şeylere inanıyor. Süper bilimsel biri değilim ama bunlar mantık-sız geliyor bana.

Bilimin ışığı altında kalmak varken mum ışığında hayatı yaşa-maya çalışmak çok doğru değil.

Ya da bana ne. Herkesin ışık kaynağı ve prizi kendine.

Ayşegül V. Damla

GÜLTENİN MUTFAKLAR

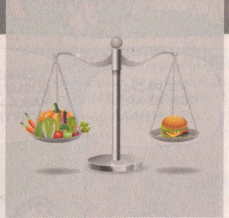
Gülten kim yaaa? Kız bu ben miyim? Yok ben değilim.

Sağlıklı beslenme konusunda birinciliğe doğru koşarken sağlıksız olarak parkur-dan çıktım. 100 metre engelli koşuyordum halbuki ne de güzeldi. Glütensiz, kar-bonhidratsız beslenme bir yere kadarmış. Et de yemiordum ama vegan/vejetaryen miydim, elbette hayır. "Sindiremediğim yemeği neden yiyeyim" diye mantık çerçe-vesinde yememe eylemini sürdürüyordum. Çerçevem kırıldı. Kalbim böyle kırıl-madı. Canım çerçevem. Bakış açım, vasistasını yediğim. O sırada hayat, bana limon verdi, ben de tekilama katmadım. Kabuğuyla yedim. Dertsiz başıma dert aldım. Ama bir taraftan aynaya bakıyorum vuhahahahahah süperim yaaa, tahlil sonuçla-rıma bakıyorum ah yandım ben Allahım! Abartılacak bir şey yok, yulaftan lavaş ve pişi yapmaya devam. Et gerektiği kadar yemeye de devam. Spor yapabilmek için de biraz üz beyaza hayır demem doğrusu. Abartmazsam sorun yok.

Her şeyin çoğu zarar.

Şu hayattan ne çok çok çok seveceksin, ne de çok çok çok çok yiyeceksin.

Yemen guzummm, sevmem annemmmmm.

BAYAN YANI

2022-09-EYLÜL
Aylık yaygın süreli yerel yayındır.
BD Basın Yayın Tic. Ltd. Şti. adına
Sahibi ve Yazışmaları Müdürü
Tuncay Akgün

Renkendirme Editörü
Fikret Özdemir
Grafik Düzenleme
Cebirall Okcu

Müessese Müdürü: Ali Yavuz
Abonelik: Aysun Öztürk
ADRES: Duastepe Sok. No:16
Yeldeğirmeni/Kadıköy
TEL: (0212) 292 94 50

FAX: (0212) 251 57 54
BASKI: LeMan Ofset
(0212) 858 00 93
DAĞITIM: Turkuaz Dağıtım
Paz. A.Ş. (0212) 249 91 13

AY IŞIĞINDA KADINLAR

FE DEL MUNDO

On beş yaşında üniversite eğitimine başladı, Harvard Tıp Fakültesine kabul edilen ilk kadın oldu; çünkü üniversite yönetimi kendisinin erkek olduğunu zannetmişti. II. Dünya Savaşı sırasında pek çok çocuğu korudu, Manila'da çocuk sağlığının iyileştirilmesi için devrim niteliğinde adımlar attı. Pek çok Uzakdoğulu gibi çalışkan ve uzun ömürlüydü. Ölene kadar vizitelerine devam etti, hem de tekerlekli sandalyesi ile. Onun adı Fe Del Mundo, namı diğer Santa Tomas Meleği...

Del Mundo, Filipinler'in başkenti Manila'da 1911'de sekiz çocuklu bir ailede dünyaya geldi. Babası avukattı ve halkın kalanına göre çok yoksul sayılmazlardı. Buna rağmen üç kardeşini bebeklik döneminde, büyük kız kardeşini ise 11 yaşında apandisitten kaybetti.

YAZ: EZGİ AKSOY
ÇİZ: BETÜL YILMAZ

HAYIR! HAYIIIR, NEDEN ELİSA?! ELİSA DOKTOR OLACAKTI!
HAYIIIIIR YAAA!

Küçük kız kardeşi Elisa, yoksulları iyileştiren bir doktor olmak istiyordu. Ancak Elisa da çocuk yaşta hayatını kaybetti. Bu kayıp ve diğer kayıplar, Del Mundo'nun doktor olmak istemesine ilham veren acı dolu bir deneyimler silsilesi olarak kayda geçti.

Fe Del Mundo, 1933 yılında Manila Üniversitesi Tıp Fakültesinden birincilikle mezun oldu. Aynı yıl doktorluk sınavına girdi ve sınavı üçüncülükle kazandı. Öğrencilik yıllarında da pek çok çocuk ölümü görmüş, bu yüzden uzmanlık alanı olarak çocuk pediatriğini seçmiştir.

BRAVO FE! ÖNCE BİRİNCİLİKLE
MEZUN OLDUN, ŞİMDİ DE SINAVI
ÜÇÜNCÜLÜK İLE BİTİRDİN, EE
UZMANLIĞINI NE SEÇECEKSİN?

ÇOCUK PEDIATRİSİ
OLACAĞIM BEN. ETRAFINA
BAKSANA ÇOCUKLAR AÇ,
YOKSUL İYİ BESLENMİYOR-
LAR, O YÜZDEN ÇOK
FAZLA PEDIATRİSTE
İHTİYACIMIZ VAR!

1940'ta Boston
Üniversitesi'nde bakteriyoloji
bölümünde master eğitimi
tamamladı. Ardından
Filipinler Başkanı Manuel
Quezon'un özel bursuyla
Harvard Üniversitesine kabul
edilen ilk kadın ve iddiaya
göre, ilk Asyalı olarak
eğitime başladı.

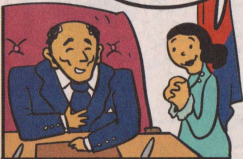

HOŞGELDİN FE!
NASILSIN?

İYİYİM
EFENDİM
SAĞOLUN!

FE, SEN
ÇOK BAŞARILI BİR
GENÇ DOKTORSUN.
SENİ BİZZAT BEN
AMERİKA'YA GÖNDER-
MEK İSTİYORUM.
SENİN GİBİ DOKTOR-
LARA İHTİYACIMIZ
VAR, NE DERSİN?

ELBETTE SAYIN
BAŞKAN, BÖYLE
BİR TEKLİFİ NASIL
REDDEDEBİLİRİM
Kİ?

Harvard Üniversitesi bu iddiaları reddediyor. Harvard'a göre, Fe Del Mundo'nun Harvard'da eğitim gören ilk kadın öğrenci olduğuna dair bir kanıt yok. Ayrıca Del Mundo'nun orada eğitim aldığı dönemde pek çok Asyalının okulda olduğu belirtilmiş. Ancak "ilk kadın" olması konusunda iddialar muhtemelen doğru, zira bu dönemde Harvard kadın öğrencileri kabul etmiyordu. Fe Del Mundo'nun kabulü de büyük ihtimalle erkek zannedilmesiyle gerçekleşiyor.

Üstün yetenekli ve üstün başarılı kadın öğrencilerin çok değil 1940'lara 50'lere kadar üniversitelere kabulünün tartışmalı bir gündem maddesi olarak erkek egemen dünyayı meşgul ettiği bir dönemde Filipinler'den gelen bu küçük kadının Harvard başarısı yadsınamaz elbette. Ancak sonrasında yaptıkları çok daha takdire şayan. Onun taçlanması, 1941'de Filipinler'e dönmesiyle başlıyor.

Fe Del Mundo, ülkesine döner dönmez Kızıl Haç'a katıldı ve Santo Tomas Üniversitesi'nde çocuk bölümünde gönüllü oldu. Kısa bir süre sonra Filipinler, Japonya tarafından işgal edildi. Ülke II. Dünya Savaşı'na Japonya işgaliyle dahil olurken Fe Del Mundo'nun lakabı "Santo Tomas'ın Meleği"ne çıkmıştı bile.

EVEEET... BAŞLAYALIM BAKALIM!

İNANILMAZ SANTO TOMAS MELEĞİ! BEN SENİ GERÇEKTEN MELEK SANIYORDUM, HALBUKI DOKTOR-MUŞSUN!

Del Mundo, II. Dünya Savaşı yıllarında Santo Tomas Meleği olarak pek çok çocuğu iyileştirdi. Bir süre sonra hastane Japonlar tarafından kapatıldı. 1943'te Manila Belediye Başkanı Del Mundo'dan çocuk hastanesini yönetmesini istedi.

BURAYI NASIL OLUR DA KAPATIRSINIZ, SAVAŞTA BİLE OLSAK SAVAŞIN BİLE AHLAKI OLUR! BUNLAR SADECE ÇOCUK!

1945 yılı Manila için unutulmaz bir tarih, çünkü 3 Şubat – 3 Mart tarihleri arasında bir ay boyunca burada "Manilla Muharebesi" yaşanıyor. Bir tarafta Filipinler güçleri ve Amerika, bir tarafta da Japonya yer alıyor. Bir ay gibi kısa bir sürede 100 binden fazla Manillalı ölüyor, Manila şehri tam bir harabeye dönüşüyor. Bu sırada yaralanan ya da ailesini kaybeden çocukların sayısı ise inanılmaz boyutlarda. İşte bu cehennem ayında Fe Del Mundo ve meslektaşları, belediye destekli çocuk hastanesinde insan üstü bir çaba ile yüzlerce hatta binlerce çocukla ve diğer hastalarla ilgileniyorlar.

BU İŞ BÖYLE OLMAYACAK, DEVLETİN GÖLGESİNDE DOKTORLUK YAPTIĞIM YETER! BEN DEVLET İÇİN DEĞİL HALK İÇİN OKUDUM!

Fe Del Mundo, bu hayalini gerçekleştirmek adına evini satıyor, tüm parasını da üstüne ekliyor, ama elbette bu kadar yeterli değil; bunun üstüne devletten kredi çekiyor. Çocuk Tıp Merkezi, 1957'de Filipinler'in ilk pediatri hastanesi olarak açılıyor.

HADİ BAKALIM FE, ARTIK YENİ EVİN BURASI!

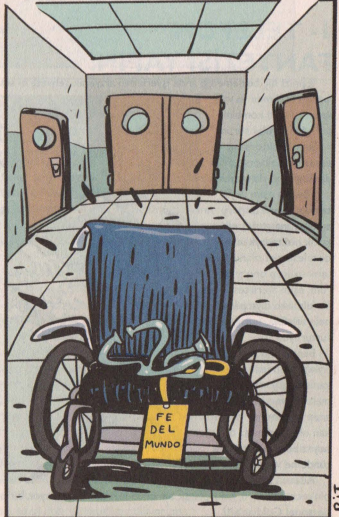
Savaşın sonra Del Mundo 1948'e kadar bu hastanenin yöneticisi olarak kalıyor. 1945-48 yılları arası Filipinler'de ve özellikle harabeye dönen Manila'da çok sancılı. Hastane, her gün hasta ve bakıma muhtaç cılız Filipinli çocukla dolup taşıyor. Bu sırada Fe Del Mundo pek çok bürokratik engelle ve hükümete bağlı çalışmanın getirdiği sınırlayıcı sorumluluklarla sınanıyor. Bunun üstüne kendi hastanesini kurmaya karar veriyor.

Hastaneyi açabilmek için evini satan gözü kara bir doktor olarak Fe Del Mundo, hastanenin ikinci katına yerleşiyor. Geri kalan hayatını da kurduğu hastanenin ikinci katında yaşayarak tamamlıyor.

Fe Del Mundo, ömrünü çocuk sağlığına adadı. Bir daha ev sahibi olamadı. Kalan ömrünü kurduğu hastanede geçirdi. Hiç evlenmedi. Çocukları o kadar sevmesine rağmen hiç çocuk sahibi olamadı. Verdiği hizmetler, Filipinler'de pek çok yoksul çocuğun hayatını değiştirdi, binlerce yoksul ailenin hayatına dokundu. Fe Del Mundo'nun etkisi Filipinler'de sağlık sistemini kökten değiştirdi ve hatta tüm Asya genelinde yüzlerce doktora ilham kaynağı oldu.

Fe Del Mundo, 7 Ağustos 2011'de 99 yaşında bu dünyaya gözlerini yumdu. En son vizitesini de aynı yıl, 99 yaşındayken, tekerlekli sandalyesi ile gerçekleştirmişti.

MUTLU EVLİLİK İÇİN AŞK OYUNLARI

Günlerden Corona öncesi bir gün, kuaförde saçımı boyatıp her zamanki gibi etrafı seyredip kafamdaki tükileri doluşturuyorum. 'Gelin başı' denen korkunç olay gözlerimin önünde yapılıyor. Nedir bu gelin başı? Gelinin frontoparietal bölgesine (depesine) kafatasından daha büyük bişey (topuz diyemiyorum) yerleştirilip binlerce toka ile sabitlenip, her

BEN OLMUŞUM AŞK OYUNLARI...

zamankinin beş katı allı, simli makyaj da yapılarak gepegececek güzel bir kızın Starwars kahramanlarından birine dönüştürülmek suretiyle; kuaföre asgari ücret ödenerek yaptırılan düğün öncesi eyleme 'gelin başı' denir. Amaç, gelinin hayata ve evliliğe dair mukavemetini ölçmektir. Düğün boyunca kafasındaki kütleli, 20 santim ince topuk üzerinde saatlerce taşıyabilen gelin, pek tabii ki her zorluğa dayanır, her işin üstesinden gelir...

Olanları izlemeye yüreğim artık elvermeyince, ortaya yığılı genelde 'kadının erkeği etkileme, parmağında döndürüp röveşatayla duvara yapıştırması taktiği' filan verilen kadın dergilerinden birini incelemeye başladım. Yüzlerce apaşını bilimsell!! çalışma sonrası ulaşılan o müthiş bilgileri, her zamanki gibi, kendi hayal dünyamdaki örneklerimle sizinle paylaşmak istiyorum.

Seçtiğim yazı, 'Mutlu bir evlilik için yapılması gereken minik aşk oyunları'. Adamlar Avrupa'daki evlilik anlayışı ve şeklini, çiftler arası görüşmeler ve anketlerle yorumlayıp önerilerde bulunmuşlar. Gelin görün ki, bizim 'anasının bulduğu kızla veya henüz kendi çocukken evlendirilen' veya asgari ücretle ev geçindirme

telaşında akşama kadar merkeplerden çok çalışan yurdum insanının evliliklerinde bu mutlu aşk oyunları, nasıl olur sizce? Lütfen kendi eşlerinizle bu oyunları oynadığınızı hayal edin, ben hayal ettim, bana bi gülme geldi... İşte öneriler:

1- TELEFON FANTEZİSİ YAPIN:

"Eşinizi hiç beklemediği anda işyerinden arayarak şehvetli bi ses tonuyla

'benim üstümde şu var, senin şu anki kombinin ne?' gibi sorular sorun. "

Şimdi doktorsanız ve eşiniz de doktora çıkan diyaloglar şöyle oluyor:

Benim eşim beyin cerrahisi, beyin tümörü ameliyatına girmiş en kritik noktadayken, ben de anestezi olarak hastayı uyutup onu arıyorum, eşim sterilitesi bozulmasın diye personele telefonu kulağına tutturuyorum:

Ben: (yatak odası sesleriyle) Şu an üstümde kanlı ameliyathane formaları var, hastaya arter taktım her yanı kan oldu, başımda da beyaz bonem, senin üstünde ne var şu an?

Adamın kafasında binlerce deli soru, haklı olarak bir önündeki tümöre bakıyor, bir telefona, bir personel Gökhan'a?!

2- ONA İŞYERİNE GİDİNCE DE SİZİN İŞTE VE HAYATINDA OLDUĞUNUZU HATIRLATAcak KÜÇÜK SÜRPRİZLER YAPIN veya VALİZİNİ SİZ HAZIRLAYIP SİZİ HATIRLATAcak AYRINTILAR KOYUN.

Ben yine doktorlardan örnek vereyim, kadın kadın doğumcu, eşinin dolabına; gece gündüz yatıp sezaryenlerden kendini hatırlatacak bir plasantayı veya ortopedist adam ampute ettiği bir kesik ayağı kendini hatırlatması diye eşlerinin dolabına koysunlar, dolabı açınca taaaam sürpriz dediğin böyle olur di mi ama? Veya adam kasap, kadının giysileri arasına bir tavuk but koysun, kadın gün içinde elini atınca bulup, kasap kocasını hatırlayıp sevgiyle!! ansın, ayyyy ne kaa romantik di mi?? Kadın polis, kocasının valizine kendini hatırlatsın diye kelepçe koysa mi bilemedim, adama uzaktayken başka fantazileri neyim hatırlatmasın sonra!

3- ONU KISKANIN

"Kiskandığınızı belli edin, erkekler kiskanılmayı sever."

Eşim cerrah olunca telefonu gece sık çalar, madem kiskanmalıyımışım, tam da sırası:

- Özgür, nereye gidiyosun bana doğruyu söyle!
- Sabahki ameliyat ettiğimiz kadın kanıyomuş, beynini açıp kanama kontrolü yapmam lazım.

- Yine mi o kadın, gündüzün yetmiyo bi de geceni ona ayırıyosun, o kadın mı ben mi seçimini yap, ühühüüü!

-Lan delirdin mi bırak, kadının hemoglobini düşmüş, acilen gitmem lâzım yaa harbi bi tuhaf oldun sen, beyninde tümörün mü var ki, bi MR çektirelim böyle saçma davranmazdın sen??

4- ONA İŞİ HAKKINDA ÖVGÜLER YAĞDIRIN:

"Erkekler işi hakkında sorular sorulup övgüler yağdırılarak özel hissettirilmekten hoşlanır, akşam eve gelince hep işini sorun ve hep övün onu!"

Anestezi olarak her gün ameliyata girdiğim kocama bu şekil davranırsam:

- (Duduşumu büzdürerek)
Canım sen ameliyatta hastayı nası kesiyosuuun, acımıyo musun hastayaaa, yazıııık. Kesince kaniyo muuu? Ayy canımın nasıl da cesursuun, hiç korkmuyo musun kan görmekteeen!!? Çen ameliyat mı yapıyon çeeen...

-Kızım valla korkutuyosun beni, sen ölen adamı resüsité edip döndüren kadınsın, bu ciçiş tavırları ne allasen?? Bakiiim, ateşin de var senin, çok nöbet tutuyosun kafayı yedin bence iyice!

ZEYNEP HIZLIŞAYAR

5- ONUN İŞYERİNE ACİL BASKINLAR YAPIP, ONU ŞEHVETLİ ÇIKIŞLARLA ŞAŞIRTIN

"Erkekler, beklenmedik bir anda, işyerinde sizi karşınızda en seksi halinizle görünce günün tüm stresini atıp kendilerini çok şanslı hissederler."

Ben de eşimi işyerinde, acil beyin kanaması ameliyatında ziyarete gidiyorum, üzerimde son derece seksi, kanlı ameliyat formalarım var. Hemşireler, personeller, tüm ameliyat ekibi iş başındayken, ben kırtarak kocamın yanına ilerliyorum, yatak odası sesimle:

-Kocacıım, ben geldim

-Hayırdır, çocuklara bişey mi oldu, ne işin var ki burda?

-Ne işim olacak, özledim, kocamı işinde görmek istedim.

-Kızım 8 saattir ameliyattayım, çok riskli ameliyat kıçımın ter damlıyor bak hâlim bu! İyi oldu geldiğin seni arıyacdım ben de, ameliyatım sürer birkaç saat daha, çocukları kursa sen bırak. Biraz uzak dursana steriliteyi bozcan!

Yani demem o ki, bu ecneblerin evliliğinin mutluluk önerileri bize uymuyor. Evinde işi gücü olmayıp tek işi kocişkolarına sürpriz yapmak olan minişlerden olmak, kendi meslek grubum adına söyleyeyim hiç de biz doktorlara göre değil! Her an hasta, hastalık, ölüm-kalım, hayatın gerçekleriyle içiçe yaşayan doktor hatunlar bunları yapamaz, yapsa da at-kelebek ilişkisinden öteye geçemez, o yüzden biz birakalım bu minnoş dergi önerilerini, bilimsel dergiden devam!!

İnsanların işte bırakabilecekleri, eve gelince düşünmeyecekleri mesleği olsa, evlerinde kafaları binlerce telaşla, hayat kaygısı ve planla dolu olmayıp karınları tok, sırtları pek olsa bence pek çok evlilik çok da mutlu olur, hem de oynusuz, entrikasız, uğraşsız... Yeter ki gönül dolusu sevgi, ömür dolusu saygı olsun...

Hepinize sağlıklı, mutlu, sevgi dolu birliktelikler diliyorum...

Ezgi Aksoy

aksoyezgi@gmail.com

Kanunların ve Yasakların Gölgesinde AŞKIN KISA TARİHİ

Bildiğimiz anlamıyla aşk bir burjuva icadıdır diyeceğim size, hadi oradan diyeceksiniz. Ve aşkın meşrulaşma süreci de kadının özgürlük savaşının tam da ortasında durur. Ondan önce ise **Games Of Thrones** evreninden az hallice... Yani entrika, kan ve şiddet dolu. Bugün Asya'nın, Ortadoğu'nun dini rejimlerle yönetilen karanlık coğrafyalarında 9-10 yaşında kız çocukları 50-60 yaşında erkeklerle satılırken, birilerinin kölesi, cariyesi, dördüncü karısı olurken, ara rejimlerde kadınlar giydikleri, konuştukları yüzünden dayak yer, dışlanır ve hatta tutuklanırken; şu anda durduğumuz noktadan geçmişe baktığımızda bırakan aşkı meşki, kadının insan olarak kabul edilmediği barbar bir geçmiş uzanıyor gözlerimizin önünde. Dünyanın yuvarlak olması gibi, zaman da yuvarlak sanki ve ileriye giderek tekrar o noktaya varmak ister gibi bir halimiz var.

Geçen aylarda Batı cephesinde kürtaşdan başlayarak kadın haklarının nasıl birer ikiyeş erozyona uğramaya başladığını yazmıştım. Kadınlar talep ettikleri hakların tamamına olmasa da bir kısmına sahip olarak bir yüzüylü anca geçirmişti oysa. Doğudaysa bu, kadının bireyliğinin elinden alınması, aşk hakkının yok edilmesi olarak tezahür ediyor ilk önce. Kadınlar yeniden köleleştiriliyor. Modernitesini ilan etmiş olsa da **Barbar Conan**'dan az hallice bir medeniyet tarafından hem de.

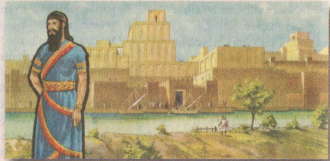
İlkçağlarda insanların, takriben M.Ö. 9000'li yıllara kadar, seks ve hamilelik arasında bir bağ kuramıyor olduklarını yazıyor kaynaklar. Seks ve hamilelik ara-

ufak kanamalardan enfeksiyon kaparak aniden ölebildiği dönemler), birdenbire hamile "olarak" yeni bir hayata kan veren, yeryüzünde yaşayan en kudretli varlık gibi bir şey. Erkek avlanıyor ve kabileyi yirticılardan koruyor; ancak bunlar kadınların hiç yapamayacağı şeyler değil. Lakin çocuk doğurmak, yani soyun devamlılığının sırrı sadece kadınlara bahşedilmiş. Üstelik bütün bunların yanında kadınlar, aynı zamanda şifacı. Takdir edersiniz ki bu muamma, ilk insanlar için nereden geldik nereye gidiyoruz, biz kimiz sorusundan bile daha kafa karıştırıcıydı. Seksle hamilelik arasındaki bağ kurulur kurulmaz ise kadınların erkekler tarafından kontrol altında tutulmak istenme süreci başlıyor.

Ve Tanrı Hukuku Yarattı! Kadının "Mal"lığı

İnsanlığın yerleşik hayata geçmesi bizi tarım, hukuk ve kanun yazıcılığı gibi pek çok kavramla tanıştırdı. Bunun yanında şehirler kurmak, şehir planlamacılığı, evlilik ve mülk gibi kavramlar da büyük resme dahil oldu. Ancak evlilik insanlık tarihine iki özgür birey arasındaki bir akit olmaktan ziyade, bir tür ticaret hukuku gibi, mülk kavramıyla giriş yapıyor. Bu dönemde evlilikte aşktan bahsetmek neredeyse imkansız. Bu yüzden de aşk kendini "yasak meyve" olarak sunuyordu kadınlara. Ve bu yasak meyveyi yemek de cezasız kalmıyordu.

Antik Asur uygarlığında örneğin, kocasına ihanet eden bir ka-

ERIC BERKOWITZ

SEX AND PUNISHMENT

BOOK THROUGHTS: THE ART OF JUDGING DESIRE

sında geçen süre ve her seksin hamilelikle sonuçlanmaması gibi etkenler bu tespiti yapmayı zorlaştırmış. Kadim kadın düşmanlığının ve korkusunun kökeninin bir sebebinin de bu olduğu düşünüyor. Zira kadın, her ay hatırı sayılır bir şekilde kanadığı halde ölmeyen (unutmayın bu dönemler insanların ufak kesiklerden ve

dinin cezası ölmüdü. Ötüm, kamusal bir alanda kazığa bağlanan kadının güneş altında aç ve susuz bırakılması ile vuku buluyordu. Cezası bu kadar ağırken, hiçbir kadının gerçekten aşık olmadan böyle bir şeye cesarete edebileceğini sanmıyorum ben. Asur uygarlığında evli olmayan saraylı bir erkekle bir kadının yan yana dahi durması büyük suçtu. Bu suçun işlendiğini görüp bildirmeyen kadınlar dahi, fırına atılarak idam edilirdi. Evli kadınların peçesiz sokaka çıkması, kocalarına hakaret olarak kabul edilirdi ve cezalandırılıyordu. Gördüğünüz üzere Antik Asur'da bir kadının işleyebileceği en büyük suç, kocasını aldatmaktı. Sevmeden evlendirdiği kocasını çiğneyerek başka bir erkeğe aşk beslemesi kabul edilemez bir şeydi zira. Bütün cezalar, yasak aşkın önüne çekilmiş birer setti, ama elbette sadece kadınlar için.

Antik çağlarda evlilik nadiren birbirini seven iki insan arasında gerçekleşiyordu. Daha ziyade soyun sürmesi, güçlü ailelerin mal birleştirmesi, aileler arasında ticaret bağlarının güçlenmesi, sağlıklı çocuklar doğurabilecek sağlıklı kadınların tercih edilmesi gibi sebeplerle 15-16 yaşında cereyan eden bir gereklilikti ve aşk, meşk tutkununu konuyla alakası hiç yoktu.

İlk **Sümer** krallarının döneminde günümüze kalan yazılı yasalarda cinsel suçlar ciddi bir bölümdü. Tarihin en eski ölüm cezalarında her zaman zina bulunur. **Sümer Kralı Urnamu** dönemindeki yasalara göre kocasını aldatarak zina yapan kadın idam edilirken, kadının sevgilisi erkek ceza almaz. Tarihte zina suçundan kadının cezalandırılıp erkeğin kınama dahi almadığı onlarca kanun örneği bulunuyor.

Hamurabi yasalarına göre bir erkek, borcunu ödemek için kınısını üç yıllığına köle olarak verebilir. Çünkü bir erkeğin kınısı erkeğin malıdır. Sümerlerin kadın cinselliğini sınırlandıran ve cezalandıran yasalarının zaman içinde **İbraniler** tarafından da benimsendiği düşünülüyor. Örneğin İbranilerde erkeklerin zina yapması hoş karşılanmıyordu, ancak kadınların zina yapması ölüme cezalandırılırdı. Kadınların zina yaptığını iddia etmek için delil aranmadığı gibi, kadının suçsuzluğunu kanıtlaması için kendini nehre atması beklenirdi. "**Nehir testi**" denen bu testte kadın ölüme suçlu, canlı kurtulursa suçlu olduğu düşünülür ve idam edilirdi. Bu ve benzer kanunlar İbranilerden de Hristiyan devletlere, kilisenin bakiş açısına ve Avrupa'nın kadim kadın düşmanlığına kadar yol alır. **Eric Berkowitz**, "**Seks ve Ceza**" adlı kitabında bu konuyu detaylı bir şekilde ve bolca örnekle irdeliyor. Derinlemesine bir analiz isteyenler kitabı

edinebilirler.

Ortaçağa gelindiğinde aşk artık toplumlara o kadar uzak, o kadar yasaklı bir kavramdı ki, ola da bir erkek bir kadına gerçekten aşık olur, ona karşı tutku besler, o kadını kaybetmek istemez ve insan olarak da değer verirse, genellikle söz konusu kadının büyüğü yani cadı olduğu ve erkeğe büyü yaptığı düşünülürdü. Başka bir deyişle aşk, bir tür "**lanet**" olarak değerlendirilirdi. Erkeklerin kadın bedeninden delilercesine korktuğu, kadına karşı duyulan tutkunun ve aşkın şeytanlaştırıldığı, kadınların erkekleri büyülemek (lanetlemek anlamında) için yeryüzüne salınmış varlıklar olduğu inancı o kadar yaygındı ki, erkekler kadınlardan gerçek anlamda korkuyorlardı. Bu nedenle evlilik giderek daha da korkunç bir baskı aracına dönüşüyordu. Aşk evliliği diye bir şey söz konusu dahi değildi. Kadınların kimle evleneceklerine, kimle aşk yaşayacaklarına, kimin çocuğunu doğuracaklarına karar vermelerine izin verilemezdi. Çünkü erkekler soylarını devam ettirebilmek için kadınlarla muhtaçlardı; ancak her kadın potansiyel bir cadıydı. Bu yüzden evlilik ancak kendi benliğinden ve kadınlığından feragat etmiş itaatkar kadınların sağ çıkabildiği uçsuz bucaksız bir cehennemdi kadınlar için. Aşk, erkeklerce yasaklanmıştı. Aşk ve tutku, erkekleri şeytanın kendisinden bile daha çok korkutuyordu. Muhtemelen kendilerini iblisler arasında (kadınlar) yaşamakla sinanan üstün kullar olarak görüyor ve kendi doğalarına karşı durmak adına ellerinden geleni yapıyorlardı. Avrupa'nın büyük kadın katliamının altında işte bu yatıyor; aşkın inkarı, kadın kimliğinin reddi, kadına duyulan eşitlikçi bir sevginin korkunçluğu... İnsanlığı ortaçağda karanlığa sürükleyen de buydu zaten; aşksız toplumlar, sindirilmiş kadınlarla dolu evler, hapsedilmiş bir cinsellik ve eşitliksiz, kadınsız bir dünya.

Erkekler Aşkı Yeniden Keşfediyor: Romantizmin Doğuşu

Çok ıddialı olacak, ama evlilik müessesesi 20. yüzyıla kadar kadınların alınıp satılmasını kağıt üstünde belgeleyen ve bir tür ticaret akdine çeviren bir kavram olarak işlemiş diyeceğim. Kadınlara ailelerinden miras kalan mal varlığının doğrudan kocalarının üstüne geçmesi, evli değilse miras haklarının zaten

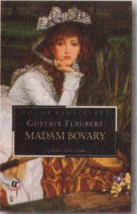
bulunmaması, erkek kardeşleri yoksa miraslarının erkek kuzenlerine kalması, boşanma haklarının bulunmaması, boşanma hakları bulunmadığı için kocalarını aldatan kadınların boşanmak yerine idam edilmesi gibi pek çok kanun bunu kanıtlar nitelikte. Üstelik bu kanunlar romantizmin doğduğu ve sözde kadınlar duyulan aşkın yeniden yükselişe geçtiği 18. yüzyıl sonları ve 19. yüzyılda da sürüyor.

Romantizm kendini edebiyatta, sanatta, yaşam tarzında ve hatta insan ilişkilerinde gösteren bir akımdı. Keşifler çağından ve aydınlanma çağından sonra doğmuştu. Bir yönüyle endüstri devrimine karşı bir reaksiyondur. Yoksullar kömürle harlanan fabrikalarda ve madenlerde can verirken, burjuva sınıfı geçmişe nostaljik bir özlem duyuyor ve para içinde yüzerken hayatı romantizm penceresinden değerlendiriyordu. Her şeyin ve her kavramın üstün duygularla idealize edildiği bu dönemde, her ne hikmetse, aşk da nasibini aldı.

Romantizm akımında aşk idealize edilir ve kendinin en kusursuz haliyle kutsanır. **Michel Foucault**'ya göre Batı toplumlarında cinsellik 17. yüzyıla 20. yüzyıl arasında bastırılmıştır. Yani aşk idealize edilirken bastırılan bir cinsellik, özellikle de kadın cinselliği söz konusudur. Yani tipki antik çağlarda olduğu gibi erkeklerin fahişeler ve seks işçileri ile dilediği gibi cinsellik deneyimlediği bu yüzyıllarda kadınlar kendi cinselliklerini bastırmak zorundaydılar, zira yüce bir "aşk" a mahzar olabilmek için erdemli, iffetli, hanım hanımcık, biraz işveli ama çokça çekingen ve de erkek birer kedi yavrusu gibi olmalıydılar. Üst tabaka kadınlar bir dizi sosyal normlar ve kuralları silsilesi altında eziliyor, aslında aşk olmayan duygularla yüceltilip gene hiçbir özgürlükleri ve hakları olmadan aile çıkarları için yapılan evliliklere hapsediliyorlardı. Akıl hastaneleri de histerik kadınlarla dolup taşıyorlardı. Başka bir deyişle antik çağdan romantizme gelene kadar gerçekte çok az şey değişmişti.

Aşk, kağıt üstünde ve burjuva sınıfında idealize edilirken ve takvimler 20. yüzyıla doğru ilerlemekteyken **Gustave Flaubert**'in sansasyonel romanı **Madame Bovary** yayınlandı. Kadın cinselliğinin çarpıcı bir şekilde incelendiği bu roman aslında Batı toplumunda bir şeylerin değişmekte olduğunu, romantizmin can çekiştiğini habercisiydi. Zaten çok değil 40-50 yıl gibi bir süre içinde aşk da evlilik de kadın cinselliği de büyük bir dönüşüm geçirdi. **1. Dalga feminizm** ve derken **İ. Dünya Savaşı** patlak verdi ve kadınların gerçek özgürleşmesi bu yıllarda başladı. 60'larda çiçek çocuklar "**savaşma seviş**" derken biraz da bu geçmişin üstünde yukseliyorlardı işte. Aşksız devrimin de hayatın da kadının da erkeğin de var olamayacağını tecrübe edildiği koskoca insanlık tarihinin üstünde.

Osmanlı'da Aşk ve Evlilik

Osmanlı'da evlilik müessesesi, neredeyse 19. Yüzyıla kadar aşkın hiç dahil olmadığı, erkekle kadının birbirini hiç görmeden gerçekleştiği bir tür aile birliğidir ve bundan öteye gitmez. Genellikle kaynanalar oğullarına hamamda kız beğenir ya da ekonomik durumları birbirine denk aileler arasında gelin alışverişi olurdu. Evliliklerin belki de yüzde 99'unda gelinle damat birbirlerini ilk defa gerek gecesi görürlerdi. Çünkü nikah bile, teknik olarak henüz nikahlı olmadıklarından, şahitler üzerinden gerçekleştirilirdi.

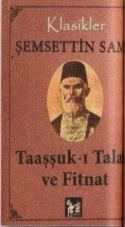
19. yüzyılda Osmanlı'nın Avrupa'da 18. yüzyılda parlayan romantizmden etkilenerek aşk ve aşk evliliklerine merak sardığını söyleyebiliriz. Ancak bu bile mesire yerinde gezintiye çıkan yüzü peçeli kadını bir kere görerek aşkıdan yataklara düşmek, efendime söyleyeyim pencerenin cumbasının ardında gölgesi görülen kadına tutulmak ve aşkıdan meftun olmak gibi fantastik bir düzlemde cereyan ediyordu. Nadiren mektuplaşmalar, daha da nadiren evlilik öncesi görüşmeler olabiliyordu. Başka bir deyişle Osmanlı'nın son döneminde edebiyata ve halk hikayelerine yansıyan aşk, bugün bildi-

ğimiz aşktan çok daha uzaktı bir kavram.

Örneğin **Halid Ziya**'nın **Mai ve Siyah**'ında da **Şemsettin Sami**'nin **Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat**'ında da kadınla erkekten evlenmeden birbirleriyle hiç tanışmadığını, **Taaşşuk-ı Talat** ve **Fitnat**'ta **Talat Bey**'in **Fitnat Hanım**'a cumbadan aşık olduğunu görürüz. Çünkü hayat böyledir zaten. **Jön Türklerin** ve **Tanzimatın** gölgesinde bile aşk, cumbadan cumbaya yansır. Gerçek bir duygusal temastan söz edilemez. Daha öncesinde ise evlilikte aşktan bahsetmek neredeyse imkansızdır.

16. ya da 17. yüzyıllarda Osmanlı'ya seyahat etmiş Batılı gezginlerin seyahatnamelerinde çokça kaleme aldıkları üzere özellikle 19. yüzyıl öncesinde kadınların günlük hayatta neredeyse hiç var olmadıkları, evlerini çok az terk ettikleri ve tamamen erkek egemen bir toplum yapısı mevcuttu. Gelinlerin hamamlarda seçildiği, orta halli ailelerin oğullarına uygun ailelerden kız beğendikleri birkaç yüzyıl yaşıyor Osmanlı'da. Bazen kaynanalar dahi gelinlerin yüzünü bile görmeden gelin alıyor, bazen bu gelinler dünya güzeli çıkarken bazen de büyük hüsnar yaratıyormuş. Osmanlı'da evlilik müessesesi tamamen toplumsal ve gündelik hayatın sürdürülmesi, ailelerin başından sonuna kadar işin içinde olduğu ve aşkın, sonradan oluşu bile, hiç gündeme gelmediği bir kavram.

Tarihsel ve kültürel miras olarak baktığımızda ve hatta Türkiye gibi toplumlarda hayat pratiği olarak incelendiğimizde evliliğin en çok erkeğe yarayan bir müessese olduğunu kolayca görüyoruz. Ama her nedense kadınların değerlerini kanıtlamak için en çok kadınların ihtiyaç duyduğu ve karnını doyumaktan aciz, gömleğini ütüleyemeyen erkeklerinsine kaçtığı bir "ceza" olarak pazarlanıyor. Erkek aldatınca elinin kiri, kadın aldatınca namus meselesi oluyor. Kadının ev işlerini yapmaması boşanma sebebi olabilirken, erkeğin eşine şiddet uygulamaları "stresten kaynaklanıyor, sen de çok üstüne gitme" diye saman altı ediliyor. Günümüzde kanunlar ve yasalar karşısında, evlilik baskısı ve toplumsal ahlak sıralamasında aşk nerede duruyor, cevaplaması zor.

Ezgi'nin Cinnet Kutusu

— Ezgi Aksoy

aksoyezgi@gmail.com

● Cadı avı sürüyor. Gülşen, bir konseri sırasında yaptığı bir şaka mazeretiyle tutuklandı. Sonradan ev hapsi falan dediler, en azından evine dönebildi. Eskiden biliyordunuz bu "cadı avı" tabiri mecazi anlamda, gazetecilerin, entelektüellerin söyledikleri yüzünden tutuklanması sebebiyle sarf edilen bir terimdi. Gülşen örneğinde ise mecazin gerçeğe dönüştüğünü görmüş olduk. Zira günümüz koşullarında, günümüzün "yeni Türkiye"sinde Gülşen, bundan beş yüz yıl önce cadı diye yakalanan ve yargılanan kadınlardan çok da uzakta durmuyor inanır. Gülşen, düzene boyun eğmediği için, kendisine biçilen gömleğe sığmayıp kendi kaftanını kendi seçtiği için, sesini kesip oturmadağı, susması gereken yerde susmadığı, söylemesi gerekeni söylemeyip söylememesi gerekeni söylediği için tutuklandı. Çizilen "kadın" resmine sığmadığı için susturuldu. Günümüzde hiçbir devlette cadı olduğu için hiçbir kadın yakılmıyor artık. Ya da boğulmuyor. Ama hala cadılık suçlamasıyla ceza alan kadınlar var çeşitli ülkelerde. Bir kısmı şifacı, bir kısmının büyü yaptığı iddia

ediliyor, Gülşen de işte diğer cadılar-dan. Bildiniz siz onu.

● "Sözlerine katılmıyorum ama tutuklanmamalıydı" ne komik di mi? Tutuklanmamalıydı madem, sen sözlerine katılan ne yazar katılmasan ne yazar be brader?

● Devletin herhangi bir mertebesinden, devleti ya da halkı yöneten sınıftan herhangi biri, herhangi bir topluluğu hedef alan sözler sarf ettiğinde, bu kamuya karşı işlenmiş bir suçtur. Oyla

ya da atama yoluyla devlet yani kamu görevi icra eden biri halkın herhangi bir kesimini aşağılayamaz ya da hakaret edemez. Örneğin devletin atadığı bir dini lider, ibadet etmemeyi tercih eden yurttaşlara sapkın diyemez. Diyememeli. Ya da bir parti lideri, üniversite yönetimini protesto ederek anayasal haklarını kullanan öğrencilere terörist dememeli. Ama herhangi bir yurttaş bir diğer yurttaşta şaka yaptığı bnda devleti ilgilendiren bir durum olduğunu düşünmüyorum ben.

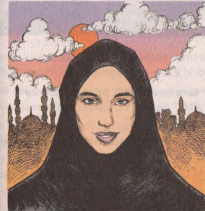
Hele de devlet bu şaka-kada taraf tutmayı seçiyorsa, bu bana çok acayip geliyor ne yalan söyleyim.

● Herkes espri kaldırılabilir diye bir şey yok. Bazen espri çok iyidir ama muhatabı alınabilir. Bazen espriler ya da şakalar kötü de olabilir, bazen amacını aşabilir, boku çıkabilir, bazen çüş ya nebçim şaka lan bu denesbilir. Bazen çok güzel güzel giderken şaka yapan kişi hızını almayıp korkunç şakalarla insanı boğabilir. Mizah işinde her şey mümkün yani... Ama şaka yaptı diye biri tutuklanıyorsa orada işte çok yanlış bir şeyler var demektir.

● Bir suçun suç olup olmadığını belirleyen şey, birinin neye ne kadar alındığı değildir. Suç tanımı bellidir ya, sen on birim alından diye suç olmayan bir şeyden suç türetilmez ki...

● Bir kere yapılan şaka, sistemli yapılan şaka ve nefret söylemi arasında ne gibi farklar var peki? Bir kere yapılan şaka, adı üstünde, bir kere yapılır ve biter. Güzel olabilir, kötü olabilir, gülmekten ölebilirsiniz ya da öehh deyip ku-

BENİM HAYATTA EN SEVDİĞİM ŞEY DIŞARDA İŞEMEK HERALDE! EHEHEH!..

sabilirsiniz. Geçicidir. Sistemli yapılan şaka, genelde bir konuya ısrarla dikkat çekmek isteyen kişinin durmaksızın karşındakini darlaması olarak vuku bulur. Düz mizah olabilir, kara mizah olabilir, ofensif mizah olabilir, artık tarzı şakayı yapana kalmış. İsrarla dikkat çekilmek istenen konu toplumsal ya da bireysel olabilir. Ve evet, koca bir toplum, ısrarlı şakalarla dönüştürülebilir. Eninde sonunda çatık kaşlar gevşer, o konu tabu olmaktan çıkar ve hiç gülmeyen yüzler bile gülebilir.

İnanın toplumsal dönüşüm mücadelelerinde pek çok cephe böyle kazanılmıştır. Ya nefret suçu? Bir kişiye ya da gruba karşı ırk, dil, din, cinsiyet ve cinsel yönelim gibi nedenlerle duyulan önyargı kaynaklı, doğrudan ya da dolaylı şiddet içeren eylemlerdir. Bu şaka yoluyla olacaksa, söz konusu şakanın bir bireyi ya da grubu kurban seçmesi, o bireyi ya da grubu ezenin dilyle vurması gerekir.

EX'TEN TANELER

- **EX**, hiçbir şey de-sizi şaşırtmayan tek kişidir.
- Kocasını ölen bir gün ağlar, **EX**'i olan her gün ağlar.
- Her tekrarı izlediğinde ağlatan **EX** filmler vardır ya, hayat işte öyle bir şey.
- Biz, ayaklarımız üzerinde duralım dedikçe, **EX**'ler hayatlarımız üzerinde durur.
- Beyaz rengin de şu reklamlarda bitmeyen çelişkisi. **EX** Çamaşırlardaki beyazları koruyacağız, **EX** saçlardaki beyazları boyayacağız, kurtulacağız.
- "**EX**'ler bizden vazgeçemeyiz" deyip çok mu rahat davrandık, yoksa bizi vazgeçemeyiz sanıp **EX**'ler mi çok rahat davranıyorlar Acaba?
- **Yolda Kulağınma Takılanlar**: 3-4 yaşlarında oğlan çocuğu elini tuttuğu annesine, yavru kediyi göstererek; "**Onlara yardım etmeliyiz. Hayvan bir insandır Anne**" dedi. Acaba **EX** olana kadar hepimiz bu yaşlarda bu kafalarda mıydık?
- İyi günde, kötü günde, hastalıkta, sağlıkta, Sağlıklarına Şiddet uygulayanlar **EX** olup, ayrılan dek, sağlıklı kalamayız ki.
- "**EX** sevgili geri gelsin diye 100 kere olunacak dua'yı, okuyacağın, ararsın, aratırsın, sorarsın, gelecek mi, gelmeyecek mi öğrensin daha iyi, daha kolay, daha çabuk sonuç. Duayı daha elzem olan, **EX**'siz huzurlu alan için edersin.
- Hiçbir **EX**'e hakkımızı helâl edecek, dağıtacak, savuracak hak zengini, fazlalıkta, hakka sahip değiliz ki.

- **EX**'ten daha zayıf görünen birinin, iddia üzerine tartılıp ve daha kilolu çıkması ile anlaşıldı ki **EX**'in özgül ağırlığı da düşükmüş.
- **EX**'ler terk edince "**farz et ki öldü**", gerçekten ölünce "**farz et ki başkasıyla gitti**" diyorlar ya, tesellisi bile karmaşık ilişki.
- **EX**'ten ayrıldığın an kendi kararlarını vermen gerektiğini anladığın noktadasındır.
- **EX**'lerin en güvendiğimiz tarafı, sürekli hayal kırıklığına uğratma noktasındadır.
- Kolay seçilmekten belliydi, **EX**'in doğru seçim olmadığı.

● Gerçekte ve filmlerdeki bütün senaryolarda ikinci kadın daha çok korku duyuyor, terk edilmek adına. **EX**'in birincisine geri dönmesi ise en büyük korkusu.

● Hayatının özeli iken, hayatının özeti olur çıkar, gider **EX**'ler.

● **Evlensel Meseleler**; **EX**'in evlenme teklifini kabul etmekte tereddüt ediyorsan, **EX**'i kesinlikle reddetmelisin.

● **EX** ilişkilerde, yapabileceğimiz tek şey, elimizden geleni yapmak.

● **EX** 'lerin bize kazandırdıkları meziyet, sadece yumruk yemek olmamalı.

● **EX**'in **EX** olduğu günlerde, **EX**'i olan bir kadındım.

● **EX** aldattığında bir şeyler bulamadıkça, bir şeyler olduğuna emin olmaya başladım.

● Ergen **EX**'in aklını başına almasını beklemek, süpürge, kazma sapının çiçek vermesini beklemek gibi bir şeydi.

● **Ex'ten Trik Meseleler**; **EX** sevgilisinden ilk ayrılan değildir de, bir **EX**'e ilk aldanışındır esas mesele.

● İleriye bakabilmek için, önce **EX** geçmişini hatırlaman gerek.

● **EX**'lerin içi, 5 yatak odalı gibidir, içinde nelerin yattığı bilinmez...

● **EX**'ten etkilendiysen açıklamaya gerek yok, etkilenmediysen de hiçbir açıklamaya seni etkileyemez.

● **Next** ilişkilerinde arkayı daima kollamalısın, **EX**'ler asla düşündüğün kadar **EX** değildir.

● Bazen de güç, **EX**'ten ayrılmaya karar vermektir.

● O bir **EŞ** değil, yıkıcı, tehlikeli bir **EX**'di.

Mehmet Ali & Akşamsefası

NE ADAM SIN LAN! BU ÇARŞAFLARLA
BİZİ BİRİ GÖRSE GÖTÜ ATAR! AHAHAH!

AMA SÜPER
OLDU, ŞURDA
İNCE DEN
SIZILIR!

ŞU EN ÇOK
PARLAYAN
YILDIZ NE
OLAKI?

MARS!

SENDE Bİ
APLIKASYON
VARDI!
VERSENE Bİ
TELEFONUNU!

MARSMIŞ EVET,
BÜNYEYMIŞ?
LEO MİNOR
VEDAT MİLOR
GİBİ! EHEH!

BU NEYMIŞ?
TORUSMUŞ!
AA CORONA
VAR!

HEPSİNİN
ADI VAR BRO
İNANABİLİYÖ
MUSUN?! HEP-
SİNİN ADI
VAR!

EN
ACAYİBİ DE
O DI MI!
AHAH!

● **EX**'lere karşı gelecek kadar cesur, geri çekilecek kadar da akıllı olmalısın.

● Aldatıldığında, üç kişi arasında dönen ilişkide, iki kişi yok olmalı ki **EX** evlilik sırların sen de saklı kalsın.

● **EX**'ten ve **NEXT**'ten uzaklaşarak, kendi kendinin kim olduğunu görmek, bulmak istersin bazen.

● **EX**'ten **Triik Tüyö**; **Next**, sana **EX**'i soruyorsa, kendini **EX** ile kıyaslıyordur.

AHLAK BOZUMASI

Türkiye bir cinsel tabular değirme-
nidir. Ziyadesiyle olgunlaşınca toz
eder, sonra tozuna katkıda bulunur,
kıvam verir, pişirir düşürür, kimine
ekmek eder.

"Göster ama elletme" vardı eskiden. Şimdi şey çıktı "Taraflar birbir-
lerinin fizikleri hakkında fikir verecek
yerlere bakabilirler." Herkes bura-
ya takıldı ama devamı bana kalırsa daha
beter "Evliliğin asıl maksadı cinsellik
olmadığına göre, görme konusunda
haddi aşmak da doğru değildir. Bu iş,
yakınlarında üçüncü kişilerin bulun-
duğu ortamlarda yapılmalıdır."

Neymiş evliliğin asıl maksadı? Kim
karar veriyormuş maksadına evliliğin?
Maksat cinsellik olsun ya da olmasın,
kişilerin tercihleri, karşılamaları. Ancak
cinselliğin önemsiz olduğunu söyle-
yen de gözüme baksın şöyle bir. Hem
evliliğin maksadı birlikte bir hayat
sürmekse (lazım olmadıkça sevişme-
den), üçüncü kişilerin orada işi ne?
Kim bu üçüncü kişiler? Müziğin sesini
kısanların nesi olurlar? Ya da ha de-
yinice bozulun ahlaklıklarını!

Bir ahlak bozulması lafıdır gidiyor.
Onların hesabına göre aklıma bir çı-
pıda gelen eylemlerin tümü ahlak bo-
zuşu. Öyle yaşıyanlar da böyle
yaşıyanlar da, şunu konuşanlar da
bunu konuşanlar da. Ahlak bir hassas
terazi, rüzgar değse şaşıyor. E sorun
nerede oyleyse!

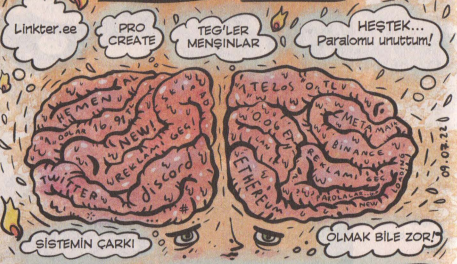
Başkalıklarımıza rağmen bir arada
kalmayı, esinlenmeyi, ilham almayı
ama taklitçi olmamayı, insanca yaşam
hakkını hakkaniyetle paylaşmayı öğre-
tirsenez terazinin ömrü uzar, kefesin-
dekilerle beraber.

Bu denli kolay şaşıyorsa ayanı tera-
zinin, kefesinde hiç hile yok mudur
dersiniz? Olduğu gibi görünebilen ya
da görüldüğü gibi olabilen kefeleler bu
dünyada, bozmazlar ayanını hiçbir
doğru terazinin. Ve ağırlıklar ruha
çökmedikçe, yemedikçe insanı içeren,
teraziden razıdır.

Ruhları ve düşünceleri maskele-
yen, maskelenmesini talep eden ve
kalp açıklığından rahatsız hissedene
herkes bu ülkede tabuların ekmeğini
bandıra bandıra, şişerek patlayarak,
nefessiz çatlayarak yer. İşte onlar aç
kalmayı isteyenlerdir.

Ekonomi ile mücadele, nerde orda ben! Serin Günlük

BETÜL
YILMAZ

MÜSTEHCEN LABİRENT

"Yirmili yaşlarda birçok genç kadının ortak noktası: MüsteHCen düşüncelerini açık açık arkadaşlarıyla, flörtleriyle paylaşamamak. Ne istediğini, neyden nasıl zevk aldığını gizlemek, olmayanı varmış gibi göstermek."

Meşhur olmayı yakın bir flört uygulamasından eşleştirmiş erkeklerden birkaçıyla konuşuyordum. Şunu fark ettim ki erkekler hazırları paylaşmaktan keyif alıyor ve bunu oyalamadan direkt söylüyorlar.

Erkek kişisi- selaaam bu gece bir şeyler içelim mi?

Kadın kişisi- selamm, hayır ilk önce biraz tanışmamız gerek.

Çat eşleşme yok oldu.

Erkek kişisi - Nelerden keyif alırsın? Ne yapıyorsun anlatsana biraz

Kadın kişisi - aaa ben şey ya, kitap okumaktan

Erkek kişisi - ben de saatlerce tatlı tatlı öpüşmekten)

Kadın kişisi - şeyi biliyor musun Gülse Birselt? Komedişi çok iyi değil mi ya?

Çat cevap yok. E hangi kitabı okuyorsun mu diyecek? Ne diyecek? Kültür-sanat uygulaması mı bu? Biz genç kadınlar belki yaşadığımız içten durumlarımızdan dolayı belki de arzularımızın biziyle yanlışlara sürükleyeceği bilinciyle büyütülerek yaşadık. Oylesine, kafa dağıtmak için yüklediğimiz bir uygulamayı bile ciddiye aldık, anaç tavırlarımızla ne yapacağımızı şaşırdık. Daima korunma içgüdüleriyle hareket ettik. Zor kadın olduk fakat kendimize zor olduk. MüsteHCen labirentinde ne çıkışı bulabildik ne de zevk aldığımız kısımları. Dolan, dolan aynı mekân, aynı insanlar ve yine içimizde kalmış açık seçik düşünceler...

Gökçen Erdoğan

Seda Bülbül

KÖTÜ KIZ BERNA

Ranide Erel

REFİK HARİKA BİR ERKEK, O'NUN GİBİ SEVİŞENİNİ GÖRMEDİM. ÖPÜCÜKLERİ NEFES KESİYOR, HELE BİR ÖN SEVİŞMESİ VAR KILI... HİHİM...

